

N:o 49.

Af herr **H. F. A. E. Pantzarhielm**, om tullen å formalin.

Vid 1903 års riksdag väckte jag en så lydande motion: »Under år 1902 har vid Dörjebro af skånska bomullskrutfabriksaktiebolaget i Landskrona blifvit uppbyggd en fabrik för tillverkning af formaldehyd eller formalin, äfven kallad formol. Formalin är ett mycket verksamt desinfektionsmedel, som rätt användt dödar alla sjukdomsbaciller, såväl difteri-, tuberkel- och mjältbrandsbaciller som öfriga. I utlandet har formalin därför vunnit en mycket stor användning vid decinficiering af sådana lokaler, hvori vistats personer, behäftade med smittosamma sjukdomar.

Formalin förekommer dels i lösning, hållande intill 35 å 40 procent, och dels i fast form. Råämnet därför är träsprit. Dylik sprit tillverkas i vårt land samt har blifvit åsatt en tull af 30 öre pr kilo. Formalin i lösning drager emellertid endast en tull af 15 procent af värdet, hvilket är ungefärligen 1 krona per kilogram, hvadan tullen då endast blifver 15 öre. För framställningen af 100 kilo 35-procentig formalinlösning åtgå ungefär 70 kilo träsprit. Nu kunde tullen å träsprit nedsättas, så att den motsvarade nuvarande tullen på formalinlösningen, men på detta sätt skulle formalintillverkningen inom landet icke komma att åtnjuta det ringaste skydd, och skulle äfven skyddet minskas för träsprittillverkningen. På grund häraf torde tullen på träsprit böra bibehållas i 30 öre pr kilo,

och för formalinlösning med en halt af intill 40 procent tullen bestämmas till densamma som för träsprit eller 30 öre per kilo. Hvad beträffar formalin i fast form, är tillverkningen däraf mera komplicerad och värdet mycket beroende af den form, hvaruti formalinet bringas och föres i handeln. På grund häraf torde tullen för detta ämne kunna bestämmas till 25 procent af värdet.»

Bevillningsutskottet, till hvilket denna motion hänvisades, yttrar med anledning af densamma bland annat följande: »Ifrågavarande ämne, formalin, hänföres i tullbehandlingsafseende till kemiskt-tekniska preparater, ej specificerade, andra slag, i följd hvaraf tull därå utgår med 15 procent af värdet. Då detta ämne icke finnes i införselstatistiken specificerad, kan importen däraf icke uppgifvas.

Formalin förekommer dels i lösning, hållande intill 40 procent, och dels i fast form samt utgör, såsom motionären ock erinrat, ett synnerligen kraftigt och numera mycket användt desinfektionsmedel. Priset å formalin i lösning intill 40 procent är omkring 1 mark (90 öre) för kilogram. Den fasta formalinen, som till största delen förekommer i pastiljer, betingar i pris från omkring 7 mark (6 kronor 30 öre) till omkring 12 mark (10 kronor 80 öre) för kilogram. Af de utaf motionären lämnade uppgifter framgår, att tullen för formalin är ej oväsentligt lägre än tullen för det råämne, träsprit, hvaraf formalin beredes. Då detta förhållande synes utskottet innebära en oegentlighet och icke heller står i öfverensstämmelse med i allmänhet tillämpade grundsatser för skydd af inhemskt arbete, kan utskottet icke undgå att finna motionärens förslag om höjning af tullen å formalin beaktansvärdt.

Genom en sådan åtgärd skulle äfven erforderligt skydd beredas den inom landet förekommande tillverkningen af denna vara och förbrukningen däraf kunna tillgodoses af inhemsk produktion. Dessutom synes det utskottet riktigt, att de mindre fabrikationerna inom vårt land, i synnerhet inom den ännu i allt för ringa omfattning bedrifna kemiskt-tekniska industrien, i allmänhet böra uppmuntras.

Motionärens förslag att åsätta formalin i fast form en värdetull, synes utskottet lämpligt, enär, såsom ofvan anmärkts, värdet å denna vara är ej obetydligt växlande. Beträffande åter formalin i lösning torde vid bestämmandet af tullsatsen härför lösningens styrka icke behöfva angifvas, då, enligt hvad utskottet inhämtat, lösningar af högre styrka än 40 procent icke kunna förekomma. Då emellertid de föreslagna tullsatserna synas vara något för höga, har utskottet funnit sig böra föreslå, att de

samma bestämmas till 20 öre för kilogram för formalin i lösning och till 20 procent af värdet för formalin i fast form.

Motionen bifölls af Första Kammaren, men afslogs af Andra och föll vid den gemensamma voteringen.

Det har under det förflutna tillverkningsåret vid fabriken visat sig, att tillverkningen af formalin är förbunden med ganska afsevärda svårigheter, beroende väsentligen därpå, att den svenska farmakopéen ställer mycket stora fordringar på renhetsgraden. Dessa fordringar måste gifvetvis noggrannt uppfyllas af den svenska fabriken, under det att utlänningarne i denna sak, som i så många andra af liknande beskaffenhet, kunna tillåta sig rätt stora friheter. Det ligger för öppen dag, att under sådana förhållanden det vida bättre men otillräckligt skyddade svenska fabrikatet har svårt att reda sig i konkurrensen på den inhemska marknaden med den af föreskrifter om en viss renhetsgrad oberoende utländska varan. Det torde äfven vara af ganska stor vikt, att allmänheten, såvidt möjligt är, vid köp af ett i hygieniskt hänseende så betydelsefullt ämne som formalin, tillförsäkras att erhålla en ren och god vara.

Med anledning af det här anförda, får jag föreslå,

att Riksdagen måtte besluta, att tullen å formalin i lösning skall bestämmas till 20 öre för kilogram samt att tullen å formalin i fast form skall utgå med 20 procent af varans värde, äfvensom att i följd häraf i tulltaxan skall införas en så lydande rubrik:

Formalin

i lösning	1 kilogram	kronor	0.20
i fast form	100 »	»	20.—

Stockholm den 26 januari 1904.

H. Pantzarhielm.